

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inserati do 30 peti a 2.— Din, do 100 vrt 2.50 Din, večji inserati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Polit čne priprave za pričetek par amentarne sezone

Brezuspešna pogajanja med radikali. — Sestanek Ace Stanojevića z Veljo Vukičevićem. — Radićevci odbijajo ponudbe gosp. Vukičevića.

Beograd, 26. septembra. Včeraj je vladalo v Beogradu absolutno zatišje. Ministrski predsednik gosp. Vukičević sploh ni prišel v svoj kabinet, marveč se je odpravil v Srem na lov, zunanji minister dr. Marinković pa se je mudil pri svoji rodbini v Požarevcu. Tudi večina ostalih ministrov se je mudila izven Beograda. Tekom popoldneva je vršila le kratka seja finančno-ekonomskega komiteta ministr. sveta, na kateri se je vršila razprava o preskrbi žita in živin za pasivne pokrajine, ki so letos radi vremenskih katastrof imele zelo slabo žetev.

V političnih krogih se živahno razpravljalo o sestanku Narodne skupščine, odnosno poslanskih klubov. Komentirali se posebno sobotni sestanek med gg. Vukičevićem in Ace Stanojevićem. V radikalnih krogih se zatrjuje, da si je Ace Stanojević pri tej priliki ponovno prizadeval, da ohrani edinstvo stranke ter da je opozoril g. Vukičevića na posledice, ki so neizbežne, če bo vztrajal na svojem dosedanjem stališču in ignoriral sklepe glavnega odbora. Stavil je tozadevno tudi konkretne predloge, glasom katerih naj bi bil izvoljen Vukičević za predsednika stranke in ga od-

bora, za podpredsednika pa po en pašicevec in centurmasi. Zahteval pa je, da izpadejo iz vlade vsi oni radikalni ministri, ki so na ta ali oni način kompromitirani. G. Vukičević je, kakor zatrjujejo pašicevci, te predloge odklonil in je tako ostal sestanek brez uspeha. Če tudi Vukičeviću zatrjujejo, da vlada v radikalnem klubu popolno soglasje in da je Vukičević gospodar položaja v radikalni stranki, naglašajo i pašicevci i centurmasi, da stoji radikalna stranka pred usodnimi odločitvami. Tudi uvidnejši pristaši g. Vukičevića izražajo mnenje, da bo g. Vukičević moral dati krmilo iz svojih rok in ga prepustiti razsodnejšemu politiku.

Vesti, da skuša g. Vukičević pridobiti za sodelovanje tudi radićevce, se sicer potrjuje, vendar pa radićevci odklanjajo vsako domnevo, da bi tem vabilom nasledili. Vodstvo HSS se slejkoprej zavzema za ohranjanje demokratskega bloka. V Zagreb se dopotujejo zastopniki DS in SDS, da nadaljujejo tozadevne razgovore z radićevci. V političnih krogih vlada splošno pričeanje, da se bliža akcija za ustvaritev močne demokratske stranke v bodočem parlamentu odločilni fazi.

Načrt za spremembo uradn škeg z kono

S pooblastilom finančnega zakona je ministrstvo pravde izdelalo načrt za dalekosežne izpremembe uradniškega zakona. — Načrt šturirajo sedaj posamezna ministrstva.

Beograd, 26. septembra. Posebna komisija ministrstva pravde je izdelala predlog uredbe o spremembah in dopolnitvah uradniškega zakona v smislu pooblastil, ki jih je dobila vlada v členu 326 finančnega zakona. V komisiji so bili poleg zastopnikov ministrstva pravde tudi zastopniki ministrstva za finance in člani glavne kontrole Komisija od vlade ni dobila nikakih posebnih navodil in je postopala popolnoma po svoji lastni uvidevnosti in po določbah pooblastila finančnega zakona.

Izdelani osnutek, ki še ni definitivni, je izročeni vsem ministrstvom v pregled, da lahko stavijo še eventualne nadaljne sprememljive predloge. V ministrstvih bodo imenovane posebne komisije, ki bodo pregledale predlog ministrstva pravde z ozirom na potrebe posameznih resorov. Na osnovi teh mnenj bo nato izdelan definitivni osnutek in predložen ministrskemu svetu v odobritev. Uredba ne bo predložena Narodni skupščini, marveč stopi v veljavo takoj po objavi v „Službenih Novinah“.

V spremnem pismu, s katerim je poslalo projekt svojim kolegom, pojasnjuje minister pravde glavne spremembe sedaj veljavnega uradniškega zakona, ki se nanašajo povsem na prvih pet poglavij uradniškega zakona, ki vsebujejo določbe o prejemkih in položajih, ter na deveto poglavje, ki govori o pokojninah. Zato izgubi z uveljavljenjem te uredbe veljavnost tudi Uredba o razvrstitvi uradništva, ki se bo morala nanovo izvesti. Disciplinsko postopka ne ostane zaenkrat nespremenjena in na eventualne spremembe predlagajo posamezna ministrstva sama na podlagi dosedanjih izkušenj. Zakon o prometnem osebju po novi uredbi ne bo tangiran, ako bodo potrebne spremembe, se bodo izvršile še le kasneje.

Glavne spremembe novega načrta se tičejo položajnih plač druge in tretje kategorije, ki se naj spravijo v večji sklad s plačami prve kategorije. Dosedanja deveta skupina prve kategorije se ukine, na novo pa se uvede skupina med sedanjim tretjo in četrto skupino, in uvede se poleg tega tudi posebna kategorija uradniških pripravnikov. Ministrstvo stoji na stališču, da vzrok nezadovoljnosti, ki vlada med uradništvom, ni v razdelitvi v kategorije na podlagi šolske izobrazbe, marveč v neskladnosti osnovnih plač med prvo in ostalima dvema kategorijama.

S pravilneje razdelitvijo položajnih plač je dana možnost, da se zvanja razporedijo sorazmerno njihovi važnosti tako da ne bodo več potrebne uvrstitve v višje kategorije, ki ne odgovarjajo šolski izobrazbi dotičnega.

Na novo se uvede skupina uradniških pripravnikov, ki ne bodo uvrščeni v nobeno kategorijo ali skupino. V bodoče bo mogoče doseči uradniški čin samo po absolutiranju predpisane pripravniške službe in po dovršenem državnem izpitu. Vprašanje pokojnin se uredi popolnoma na novi bazi, tako da se loči doba za dosego pokojnine od dobe za odmero pokojnine.

Beograd, 26. septembra. Proti načrtu uredbe, ki ga je pripravil minister pravde v svrhu izpremembe uradniškega zakona, se že pojavljajo protesti iz vrst organizacij državnih namestencev. Včeraj se je vršila v Beogradu skupščina profesorjskega društva, ki so se je udeležili mnogoštevilni delegati iz vse države. Na tej skupščini se je predvsem razpravljalo o načrtu omenjene uredbe in se je ugotovilo, da se v njem zapostavljajo interesi profesorjev. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se poleg drugega zahteva, naj se profesorjem prizna že po 30 službenih letih pravica do popolne pokojnine.

Odgodena novinarska glavna skupščina

Za včeraj je bila sklicana v Slavonki Brod letošnja glavna skupščina Jugoslovenskega novinarskega združenja. Zbralo se je iz vse države okrog 150 novinarjev, ki so zastopali še okrog 300 drugih članov JNU. Ze par let uajajo med beograjskimi novinarji hudi spori, ki onemogočajo normalno poslovanje združenja in ki so se letos še bolj poosttrili. Beograjski novinarji so se razcepili v dve sekciji, ki druga drugi odrekata legalnost in se med seboj najostreje pobijata in nečeta niti slišati o pomirjenju. Funkcionarji glavnega odbora gg. Smodej in Virant iz Ljubljane ter gg. Dežman in Kovačič iz Zagreba so v soboto in nedeljo ves dan posredovali. Ker pa so ostala njihova prizadevanja brezuspešna, je glavni odbor v sporazumu z delegati vseh sekcij razin ene beograjske glavne skupščino za nedolocen čas odgodil.

Ko so se ob 6 zvečer, ko je bila napovedana otvoritev glavne skupščine, zbrali novinarji v sokolski dvorani, je otvoril skupščino podpredsednik glavnega odbora g. Virant in je sporočil članstvu sklep glavnega odbora. Del beograjskih novinarjev, ki mu je očividno šlo za to, da razbije enotno novinarsko organizacijo, je proti temu seveda hrupno protestiral in začel razgrajati. Člani ljubljanske, zagrebske, sarajevske, novosadske in ene beograjske sekcije, ki predstavljajo nad 80% vsega članstva, so nato takoj zapustili dvorano, v kateri je nato ostalo le še kakih 25 Beogražanov, ki so se debatirali o sklepu glavnega odbora. Nova glavna skupščina se bo vršila najbrž v novembru.

DIPLOMATSKI PREPIRI

Madrid, 23. septembra. V Almeyru je streljal angleški podkonzul Harrison na grškega podkonzula Lengosa in ga težko ranil. Med obema je vladalo veliko sovraštvo. Harrisona so aretirali.

Madžarska — Avstrija 5 : 3

V Budimpešti je prva garnitura Madžarske porazila Avstrijo 5 : 3 in se s tem revanžirala za lanski poraz v razmerju 6 : 0. Medmestna tekma Dunaj — Budimpešta je končala neodločno v razmerju 2 : 2 (0 : 1).

Potresi, nevihte, poplave

Vremenske katastrofe v Švici. — Del Londona pod vodo. — Nov hud potres na Kavkazu. — Silne nevihte na Jadranu. —

Curih, 26. septembra. Iz vseh pokrajin Švice prihajajo poročila o hudih poplavih, ki jih je povzročilo deževje, ki traja nepretrgoma že teden dni. Na mnogih mestih so povzročili plazovi mnogo škode, voda je pa podrla in odnesla več mostov, tako da je celo železniški promet ponekod ukinjen. Znano letovišče St. Moritz je popolnoma odrezano od sveta. Vsi gorski potoki in reke so zelo narasli in poplavi vso okolico. Tudi na italijanski so povzročile poplave veliko škodo.

London, 26. septembra. Dodi neprestane deževja je Themsa silno narasla, tako da resno ogroža tudi London. Niže ležeči deli mesta ob reki so že popolnoma pod vodo. Kanali vode ne odvajajo več in je vdrila voda tudi v višje ležečih delih mest, v kletne prostore. Tudi podzemeljska železnica

je na nekaterih progah morala ustaviti promet. Tudi z Irskega in Škotskega poročajo o velikih poplavih. Razen tega na je v vsej Angliji zadržal nenavadno občuten mraz.

Ljubljana, 26. septembra. Dr. Bečarjev observatorij pod Triglavom je zabeležil včeraj in danes močnejše potresne sunke v oddaljenosti približno 2500 km. V področju Jadranskega morja in Alp vladajo silne ekvinocijalne burje.

Berlin, 26. septembra. Iz Moskve poročajo, da se je pojavil na Krimu, zlasti pa v Jalti nov nenavadno silen potres, ki je povzročil ogromno škodo. Število človeških žrtev je zelo veliko. Podrobnosti še ni bilo mogoče ugotoviti ker so prekinjene vse zveze. Vlada je odredila nujno ekspedicijo.

Konferenca o komercijalizaciji državnih železnic

Včeraj se je vršila na ljubljanskem magistratu konferenca delegatov Saveza železničarjev Jugoslavije, obl. odbora U. R. S. S. J., društva kurjačev, delavske zbornice in društva strojevodij.

Konferenco je otvoril predsednik strokovne komisije zastopnik U. R. S. S. J. iz Beograda g. Jernejčič. Delavsko organizacijo je zastopal g. Tokan, Strokovno komisijo g. Urnkar, Zbornico TOI g. dr. Pless. Navzoči so bili tudi zastopniki slovenskega tiska ter 33 podružnic Saveza železničarjev po 46 delegatih.

Prvi referat je podal tajnik Saveza g. Stanko in sicer o razmerah na železnici pod državno upravo, o krivdi na vedno večjem deficitu in nevarnosti za usobje pod novo komercijalizirano upravo. Nato je referiral tajnik Saveza iz Zagreba g. Povgrič o komercijalizaciji naših železnic in tajnik del. zbornice g. Urnkar o temi proti izročitvi železnic in rudnikov privatnemu pakitalu.

Na temeljitem obravnavanju vseh referatov je konferenca sprejela sledečo resolucijo:

Vse na konferenci zastopane organizacije, ki so vprašanje obrabirale in temeljito pretrale, pozdravljajo korak, da se dosedaj birokratičen, neekonomičen in škodljiv sistem železniške uprave zamenja s komercialno trgovskim.

Pod komercijalizacijo razume konferenca, da železnica obratuje namesto na račun države na lastni račun, da obratuje na lastni račun točno in pravočasno izkazuje račune svojih dohodkov in izgov, odnosno svojega splošnega poslovanja, da se s tem v zvezi železnice in njih poslovanje izloči iz sistema državnega računovodstva, iz sedanjega sistema budžetiranja in da za ožje poslovanje železnice veljajo v prvi vrsti one odredbe, katere odredi kot koristne uprava komercijaliziranih železnic.

Konferenca smatra za potrebno poudariti, da se bo z izmenjavo upravnega sistema, komercialno-trgovinski sistem moglo doseči, oglejte rezultate le tedaj, ako bodo v upravi železnice pripuščeni tudi predstavniki delavcev in delavskih gospodarskih organizacij. Predstavniki železniškega osebja samega je prav tako eminentne važnosti za uspeh podjetja.

V skupni upravi komercijaliziranih železnic naj bodo zastopani: predstavniki narodne skupščine, predstavniki vlade, predstavniki gospodarskih in delavskih strokovnih organizacij in predstavniki delavsko-konsumnih ter produktivnih združenj. Vsi ti predstavniki naj pridejo v upravo le po izvršeni svobodni izvolitvi v onih organizacijah, ki jih posiljajo.

Pod tak sestavljeno upravo komercijaliziranih železnic naj se stavijo vse železnice in proge. Gradijo pa naj se le one nove proge, katere bo odobrila tudi uprava komercijaliziranih železnic.

Pri sestavi uredbe o komercijalizaciji železnic naj se vodi račun tudi o tem, da potom nove nastale upravne in pravne situacije ne bodo oškodovani interesi in pridobitve železniških nastavljenecv in delavcev, temveč da se jim s to uredbo zagigura: ekstenziven minimum, šurni delavnik, stalnost službe, priznanje organizacije, zaupnikov in intervencij, zavarovanje zoper bolezni, nesrečo, potem starost, onemoglost in smrt, letni odmor, disciplinarna sodišča z lastnimi predstavništvii, pokojnina po 25 odnosno 30 letih službe, pravica štrajka itd.

Konferenca istočasno izjavlja, da se naj odločneje protivi, da bi se železnice kdaj in v katerikoli obliki izločile iz lastništva države in dale v privatno eksploatacijo. Tak poizkus s katerekoli strani se smatra kot škodljiv za splošne interese narodnega gospodarstva in vseh siromašnih slojev, zato bo dolžnost celokupnega delavskega razreda, da

se odločno upre, če pride do takih poizkusov.

Konferenca obsoja, da se ob priliki pretresa uredbe o komercijalizaciji skuša onemogočiti prisostvovanje železničarjev in delavskih strokovnih in gospodarskih organizacij in zahteva, da se predstavniki teh organizacij pravočasno pozovejo.

Kongres zdravnikov

Rogaška Slatina, 26. septembra.

Jugoslovensko lekarsko društvo je sklicalo kongres jugoslovenskih zdravnikov v Rogaško Slatino v dnevih 24., 25. in 26. t. m. Tako je Slovenija sprejela že drugi jugoslovenski zdravniški kongres. Pred leti se je vršil njih kongres v Ljubljani, zdaj se vrši v naši krašni, vedno bolj slavni Rogški Slatini, ki blešči prav tej dobi v vsej svoji jesenski lepoti. Večina gostov je dospela že v petek popoldne ter je bila takoj ocarana po ličnosti, snažnosti in izredni prijetnosti zdravilišča ter slikovitosti njene okolice.

Kongres se je otvoril v soboto dopoldne ob 10. v veliki zdraviliški dvorani; predsednik dr. Ivković je med gosti pozdravil predvsem patrijarha pravoslavne cerkve Dimitrija, zastopnika ministrstva narodnega zdravlja dr. Ristič, zastopnika vel. župana dr. Jurečka in druge odličnjake. Patrijarh se je kmalu poslovil in blagoslovil udeležence kongresa. Kongres se je bavil z važnimi stanovskimi zadevami, z raznimi znanstvenimi vprašanji, posebej s prehrano otrok in ljudstva vobče. Zborovanje se je prekinilo ob 1. pop., nadaljevalo ob 3. in trajalo do mraka.

Zvečer se je vršil v slavnostni, izredno okusno pripravljeni dvorani banket, ki se ga je udeležilo nad 260 gospodov in dam. Poleg Srbov, Hrvatov in Slovencev, je bilo tudi dvoje poljskih zdravnikov in en Rus. Slovencev — zdravnikov je bilo okoli sto. Pri banketu sta sodelovala vojaška godba iz Ljubljane in Devov kvartet iz Maribora. Napitnice je otvoril načelnik ministrstva narod. zdravlja dr. Ristič ter nazdravil vladarju in vladarski obitelji; nadalje so govorili oblasti predsednik dr. Leskovar, predsednik zdravniške zbornice dr. Rus, predsednik beograjske podružnice i. dr. Po banketu se je v dvorani razvil jako animiran ples in so gostje ostali skupaj do ranega jutra.

Rogaška Slatina je bila pred banketom slavnostno razsvetljena, dvigale so se rakete in pokali so topiči. Tako je naše zdravilišče znova dokazalo, da zna vzgledno sprejemati jugoslovenske goste, ki so bili kajpada silno prijetno presenečeni. Upravitelj zdravilišča dr. Šter in kopališki zdravnik in zastopnik obč. sveta dr. Kolterer sta žela za to vseobčno priznanje.

V nedeljo dopoldne se je zborovanje nadaljevalo v plenumu in v sekcijah. Zborovali so delegatje vseh jugoslovenskih zdravniških zbornic, posebej vsi železniški zdravniki, zdravniški bolniških blagajni itd. V nedeljo je bilo tudi v Rog. Slatini prekrasno, toplo vreme, in gostje so glasno občudovali zdravilišče v solncu in cvetju, ki cvete še v balni krasoti po parkih okoli vrelcev in paviljona, v katerem svira izvrstna ljublj. vojniška glasba uprav neumorno.

Popoldne so se priredili izleti v okolico. Gostje z damami so izleteli z avtomobili na razne strani, celo v Sloven. Gorice. Danes, v ponedeljek dopoldne se zborovanje nadaljuje in zaključuje. Nato poletne nekatere zdravniki v Maribor, Falo in Slov. Gorice, drugi v Topolšico in Dobrno, večje število pa se jih pripelje popoldne in zvečer v Ljubljano, kjer prenoče ter gredo jutri, v torek zjutraj, na Bled.

Kongres se je popolnoma obnesel, je bil stvarno temeljit in zanimiv ter zapusti gotovo pri vseh gostih najlepše spomine.

Katastrofalen požar pri Ogulinu

Ogulin, 26. septembra. Včeraj popoldne okrog 14.30 je izbruhnil v Sv. Petru pri Ogulinu strahovit požar. Od iskre tovrnega vlaka, ki je padla na slammato streho neke koč. se je vnela streha. Radi močnega vetra se je ogenj bliskovito razširil tudi na vse sosednje hiše. Še predno so se prebivalci prav zavedli velike nevarnosti, je bila vsa vas, to je nad 20 hiš, v plamenih. Vred pomanjkanje vode na reševalno akcijo sploh ni bilo misliti. Do 8. ure zvečer je bilo 21 hiš popolnoma vpepeljenih. Požar je trajal skoraj vso noč in šele proti jutru, ko je prenehal veter, se je prebivalstvu skupno z gasilci, ki so prihiteli od vseh strani, posrečilo, da so ogenj omejili in ga končno pogasili. Prebivalstvo je popolnoma obupano, ker je izgubilo vse svoje premoženje. Zgorelo je tudi mnogo živine. Tri seljake, ki so se pri reševanju svojega imetja smrtnonevarno ponesrečili, so morali prepeljati v bolnico.

Iz pestre ljubljanske kronike

Smola debele Roze. — Okradeni detektiv. — Že zopet kolesarski tatovi. — Vlačuge in drugo.

Včeraj dopoldne so bili pasanti pred pošto priča zanimivega in komičnega prizora. Okoli pol 10. je prišla iz hotela „Slon“ gospodična Rozi, ona, ki ima 240 kilogramov in delal furor na velesejmu. Debeli Rozi je pripadalo do najbližjega izvoška in stopila v voz. Toda nesreča ne počiva nikoli: tim se je gospodična Rozi vsedla, je turobno zahrešalo in udrla se je do dna voza. Iz neprijetnega položaja so Rozi rešili še le po dolgem trudu in naporu in jo nato naložili na avto, ki je bil močnejši in je prenesel tudi 240 kg. Prizor je opazovalo mnogo sto gledalcev.

Med kurioznosti včerajšnjega dne spada tudi slučaj detektiva Pepeta, ki velja kot ljubljanski Sherlock Holmes. Pepetu je v kavarni neki nepridiprav zamenjal suknjo. Razlika je v tem, da je Pepetov plašč še nov in boljše vrste, dokim plašč onega drugega starejšega datuma in medvoje kvalitete.

Kolesarski tatovi so v soboto zopet intenzivno in plodonosno poslovali. Čeprav je policija dva tatova zasačila in vlatnila v zapor, se zdi, da še vedno posluje neka organizirana tolpa. V soboto so se na policiji prijavile kar tri žrtve kolesarskih tatov. V Skrabčevi ulici je bilo ukradeno kolo slugi Norbertu Zemanu. Kolo je dirkalno, ima številko 1514 in je vredno 1500 Din. Tat se tudi ni ženočil dežnega plašča, ki je bil pritrjen na kolesu. — Z dvoristi gostilne pri „Levici“ je bilo odeljano kolo Andreju Sabetu. Kolo je vredno 1200 Din. V soboto zvečer pa je najzanimivši odeljal izpred trgovine Zalla Zilič na Dunajski cesti kolo mehaniškemu pomočniku Josipu Strazišarju. Kolo je vredno 900 Din in ima številko 66.552.

Tudi drugi tatovi so bili zadnje dni precej agilni. Na Pokrajinski razstavi so poslovali žepari, a v mestu je bilo izvršenih več manjših tatvin po stanovanjih.

Velesejem, konjska dirka in druge prireditve so privabili v Ljubljano različne kriminalne tipe, v mesto pa so se tudi vrstile razne izgnane Venerine služabnice. Polcija jim je posvetila precejšnjo pažnjo in jim večino prekrizala lahne račune.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2279—2281 (—); Berlin 13.509—13.539 (13.53, 13.52), Curih 1094—1097 (1095.5), Dunaj 7.9925—8.025 (8.0075), London 276.05—276.85 (276.45), Newyork 56.64—56.84, (56.74), Praga 168.05—168.85 (168.45), Milan 308.375—310.375 (309.375).

Elektri: Celjska 164, Ljublj. kred. 140. Praštrediona 850, Kred. zavod 160, Strojni 70, Vevče 135, Ruše 260—270, Kr. ind. dr. 415, Stavbna 56, Šešir 104.

Lesni trg: Tendence neizpremenjena. Zaključeno 4 vagoni in sicer 1 var. bukovih plohov, 80 mm, od 2 m dalje, 20 cm širine dalje, I, II, fr. vagon meja po 530, vagon desk, smreka, jelka, 20, 25, 30, 40 mm, I, II, III, monte, pararelnih, 1—2 cm koničnosti, fr. vag. nakl. post. po 470, 1 vag. suhega bukovega oglja, vianega, fr. vag. nakl. post. po 88 in 1 vagon suhih bukovih drv, fr. vag. nakl. post. po 19.50.

Deželni pridelki: Tendence za žito mirna. Zaključkov ni bilo.

ZAGEBSKA BORZA.

Devize: London 276.05—276.85, Newyork 56.647—56.847, Pariz 222—224, Milan 308—311, Curih 1094—1097, Amsterdam 2279.25—2285.25, Berlin 1363—1356, Dunaj 799.25—802.25, Praga 168.0250—168—8250.

Elektri: 7% invest. posojilo 1921 84%, 2% Volna škoda 389—390, Hipotekarna banka 55—56, Ljubljanska kreditna 140, Praštrediona 850, Trboveljska 482%—492%.

INOZEMSKA BORZE.

Curih. London 25.2425, Newyork 518.625, Pariz 20.35, Milan 28.29, Berlin 128.62, Beograd 9.13, Praga 15.37.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Za zmago napredne misli v Ljubljani

Včeraj so se v Ljubljani in na Barju vršili trije lepo uspeli shodi Naprednega bloka na katerih so zborovalci navdušeno manifestirali za zmago liste Naprednega bloka.

Včeraj, v nedeljo, so se vršili v Ljubljani na Dolenjski cesti in na Barju trije shodi Naprednega bloka za občinske volitve. Vsi trije so bili dobro obiskani ter so ob tej priliki zborovalci soglasno manifestirali za zmago Naprednega bloka pri nedeljskih volitvah.

Prvi shod se je vršil dopoldne v gostilni pri Česnovarju na Dolenjski c. Predsedoval mu je v imenu šentjakobskega Naprednega političnega in gospodarskega društva g. Likozar, ki je v svojem govoru očrtal pomembnost občinskih volitev za ljubljanske davkoplačevalce, nosilce kandidatne liste dr. Dinko Puc pa je v daljšem govoru naznačil naloge bodočih naprednih volitev ljubljanskega občinskega sveta, očrtal veliko razliko med delom bivšega gerentskega sveta ter sedanega klerikalnega režima na magistratu, po katerem so se mestne blaginje zopet izpraznile ter so se vrgle proč v škodo davkoplačevalcev po nepotrebnem višinskih kantskih vsotah. Govorili so nato še gg. Iv. Vrbinc, Fr. Kramer, Menard, učitelj Miklar, ter kot zastopnik mestnih delavcev g. Ruper, ki je v zanimivih primerih dokazal, da imajo klerikalci svojo skrb za delavstvo samo na jeziku. Shod je potekel v najlepšem redu ter so zborovalci enodolno odobrvali izvajanja vseh govornikov.

Popoldne ob 4. se je vršil shod Naprednega bloka na Barju v gostilni pri Mokraru ob mnogostevilni udeležbi naprednih volivcev. Shodu je predsedoval g. Likozar, ki je v svojem govoru navajal, kako se je morala nekdanja ljubljanska občina prenehati boriti s klerikalnim deželnim odborom, ki je oviral vsako delo za napredek ljubljanskega mesta. Svoječasno deželni odbor ni hotel dati ljubljanski mestni občini niti 200.000 K. pozvala je na ustanovitev lastnega pogrebne kaspova, ki pa jih je mestna občina zaslužila že prvo leto, ko je kljub vsem oviram prevzela pogrebni zavod v svojo last. Danes je klerikalni režim oškodovan isti mestni pogrebni zavod za 450.000 Din, ki jih je vrgel proč za brezpredmetno pogrebno koncesijo. Naglašal je med drugim tudi dejstvo, da so poznali klerikalci doslej Barjane samo pred volitvami, zanje pa še ničesar niso storili. Kar se je doslej zgodilo pod klerikalnim režimom na magistratu za Barjane, je bila samo nepotrebná zamenjava ubožnega očeta. To je imelo za posledico, da se je zgodilo v dveh slučajih, da je pričel prejemati mestno ubožno podporo oče, ki je prepisal svoje posvetstvo na sina. Nosilec kandidatne liste dr. Dinko Puc je živahno pozdravljen v svojem govoru navajal, da je bivši gerentski svet v prvem letu svojega poslovanja odplačal skoro tri milijone starih dolgov, spravil mestne blaginje v red in znižil občinske davščine. Komaj je gerentski svet odšel z magistrata, je občinsko gospodarstvo zopet zašlo na napačno pota, danes so zopet zapet mestne blaginje, izposojevati se mora zopet denar in delajo se dolgotrajni, ki jih bo moral odplačevati bodoči občinski svet. Prišlo je že tako daleč, da se niti podpore ne izplačuje več iz rednega proračuna in da se za podpore najema posojilo. Navedel je nadalje, kako je bila mestna občina po klerikalni krivdi oškodovana za prispevek iz kaldrminskega fonda in kako sedanji klerikalni režim ni znal dvigniti niti treh milijonov dinarjev iz kaldrminskega fonda, naloženih v Hipotekarni banki, katere je izposloval še bivši gerentski svet. Omenil je, kako je bivši gerentski svet ponujal za odkup ljubljanskega tramvaja, ki dejansko predstavlja le vrednost starega železja, 250 tisoč dinarjev, sedanji režim pa se je pogodil s tramvajsko družbo za 2 in pol milijona dinarjev. Če bi občina tramvaj ne prevzela, bi bila tramvajska družba prisiljena, da sama obnovi in modernizira ljubljanski tramvaj, sedaj, po odkupu, pa bo morala to storiti mestna občina. Sam prof. Jarc, ki je tudi kandidat v ljubljanski občinski svet na klerikalni listi, je v oblastni skupščini priznal, da je mestna občina s tem odkupom tramvaja mnogo grošila in da bi bilo bolje promet v Ljubljani avtomobilizirati. Končno je tudi navedel, kako klerikalci praktično izkazujejo svojo krščansko ljubezen do bližnjega. V nekem velikem klerikalnem podjetju se je n. pr. smrtno ponesrečil delavec; žena je prosila za podporo, dobila pa ni ničesar. Isto klerikalno podjetje ima velike stanovanjske hiše, v katerih je na-

stanjenim delavcem nedavno povišalo najemnino od 50 Din na 500 Din mesečno, da bi se jih s 1. novembrom lažje pometalo na cesto. Govoril je nato še g. Ruper o položaju mestnih delavcev in strankarskem postopanju sedanjih gospodarjev na magistratu, pri čemer je naglašal, da je mestno delavstvo ravno pri bivanju gerentskem svetu našlo pravo razumevanje za svoje potrebe, ker je njegov predsednik dr. Dinko Puc ustregel vsaki upravičeni želji, ako je bilo sploh mogoče. Učitelj g. Miklar je v svojem govoru posebno poudarjal, da bi bil vodovod na Barje že davno zgrajen, že pod bivšim županom dr. Tavčarjem, ako bi klerikalci proti sklepom napredne večine v občinskem svetu ne rekurirali vedno na klerikalni deželni odbor, ki je neprestano zaviral izvedbo njegovih sklepov. Po nekaterih drugih pojasnilih je g. Likozar zaključil lepo uspelo zborovanje s pozivom, naj vsi napredni volivci v zadnjih dneh poskrbe, da se bodo njihove vrste pomnožile, ako hočejo, da se bo v ljubljanski občini uvedlo gospodarstvo, ki bo smoteno in v splošno korist. Zborovalci so sprejeli izvajanja posameznih govornikov z velikim odobravanjem ter so priredili zlasti prisrčne ovacije nosilcu liste Naprednega bloka dr. Dinko Puc.

Tretje zborovanje Naprednega bloka se je vršilo na Barju ob 6. popoldne v gostilni pri Vrbincu, ki je bilo istotako zelo dobro obiskano. Izvajanjem govornikov gg. Likozarja, posl. Zebala in dr. Dinko Puc so navzoči soglasno prirejali. Navzoči je bil tudi klerikalni kandidat Virant, ki pa je s svojim neolikanim obnašanjem in nesramno-bedastimi klici zbudil splošno ogorčenje in obsodbo. Ko se je omenjalo, da se je klerikalni režim na magistratu spomnil Barjanov šele sedaj pred volitvami in jim podaljšal vodovod le za par stote metrov, za kar je porabil vse razpoložljive vodovodne cevi, tako da ni ostala nobena za rezervu v slučaju neizvede, je zaklical zasmehljivo: «Jih boste pa vi zopet ven izkopali.» Tako izvalno obnašanje je zbudilo seveda splošno ogorčenje in klerikalni kandidat je slišal na svoj račun precej besed, ki bi jih nihče drug ne požrl tako mirno, kakor jih je on. Za moralno kakovost tega klerikalnega kandidata priča tudi naslednji pripteljak. Ko ga je na koncu zborovanja pozval predsednik Likozar, naj se oglasi k besedi, ako ima kaj povedati, je molčal in gledal v tla, ko pa je g. Likozar nato zborovanje zaključil, je pričel trdit, da se mu noče dati beseda. To pristno klerikalno obnašanje je zbudilo med zborovalci seveda še večje ogorčenje. Vsi prisotni so burno pritrdili predlogu dr. Puc, da se klerikalnemu kandidatu Virantu z ozirom na njegovo pobalsko obnašanje sploh ne dovoli več govoriti. Tudi ta shod je pokazal, da bo na Barju v nedeljo večina glasov oddanih na listo Naprednega bloka, katere nosilec je dr. Dinko Puc.

Občni zbor Zveze društev hišnih posestnikov

Včeraj dopoldne se je vršil ob številni udeležbi gostov iz vseh krajev Slovenije občni zbor Zveze društev hišnih posestnikov. Zborovanje je otvoril in vodil društveni predsednik g. Frölich, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče, se zahvalil tisku za njegovo podporo in v veseljem ugotovil, da se razen enega, navzočih delegatov vseh društev. Pozdravil je tudi predsednika društva hrv. hišnih posestnikov polkovnika Čačkovića.

Kot prva točka dnevnega reda je bilo odobrenje poročila o delovanju v preteklem letu. G. Frölich je nato podal kratek pregled o delovanju in uspehih, ki jih je društvo doseglo v preteklem poslovnem letu. Zvezi je v glavnem uspelo, da se stanovanjska novela dobro razlaga, odbilo pa je tudi napad da ostane stanovanjski zakon še nadalje v veljavi. Dosegla je razne ugodnosti in izboljšanja tako olajšave v zakonu na takšah in dohodninah. Organizacija si pridobiva vedno več pristaev v vseh krajih Slovenije. Zveza se trudi, da čim bolj izpolni organizacijsko, ki šteje danes 18 društev, od katerih je matično ljubljansko najmočnejše. Ljubljana daje tudi moralno in materialno podporo ostalim društvom. Zveza je v preteklem letu rešila 720 vlog, kar priča o njeni agilnosti, pridobila pa si je tudi nebroj novih naročnikov društvenega glasila

«Moj dom», ki ima sedaj 5500 naročnikov. Ustanovljena je bila realna pisarna, kjer dobe člani vse potrebne informacije. Zveza se tudi resno bavi z mislijo glede ustanovitve lastnega Kreditnega zavoda, kar pa zaenkrat ni izvedljivo. Bodoče delo, ki čaka odbor, je izvesti davčne reforme, zveza pa se bo v 1. bodoče odločno borila proti sedanjim prilikam agrarne reforme.

S 1. novembrom se ima ukiniti stanovanjski zakon. Položaj sicer zaenkrat ni jasen, toda za hišne posestnike ni nobenega kompromisa, oni stoje striktno na stališču, da se s 1. novembrom ukine stanovanjska zaščita. Za odpravo so se izrekli vse gospodarske, da, celo delavske zbornice, kajti le na ta način se bo ublažila stanovanjska beda. Hišni posestniki niso proti najemnikom, kar jim ljudje radi očitajo, marveč hočejo ščititi le svoje pravice. Zveza bo tudi nastopila proti nepotrebnim odgovorom in podražiti stanovanj in apelira tozadevno na svoje članstvo. V preteklem letu je imela zveza 18

uspešnih shodov, kongres hišnih posestnikov in vse države pa je bil v Splitu.

Zbrane goste je nato pozdravil polkovnik Čačković, g. Poljanec, predsednik društva iz Slov. Bistrice pa je razmotril aktualne zadeve hišnih gospodarjev. V debato so posegli tudi g. Rebek iz Cella, g. Jenko iz Viča itd.

Sprejeta je bila resolucija, da se takom pol leta ustanovi gospodarski svet, ki naj bo nepolitičen značaja, a v njega volijo hišni posestniki najmanj dve tretjini članov.

Blagajniško poročilo je podal g. Jeglič, nato pa je bilo sklenjeno, da se za prihodnje leto zviša članarina od 2,50 na 5 Din. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika g. Frölich, za prvega podpredsednika g. Palež iz Maribora, za drugega podpredsednika g. Jenko (Ljubljana), za blagajnika g. Jeglič, dočim bo ostali odbor sestavljeni naknadno.

H koncu so se razmotrile še razne aktualne zadeve, na kar je bil občni zbor zaključen.

Žalostne razmere v naši Italiji

Občni zbor Udruženja gledaliških igralcev. — Ostra kritika delovanja novega upravnika.

V zborovi dvorani opernega gledališča se je včeraj vršil IX. redni občni zbor Udruženja gled. igralcev. Zbor je otvoril predsednik Udruženja g. J. Betetto s pozdravom vseh navzočih in izrazom globoke spoštovanja kralju, kraljici in prestolonasledniku. Odbor je prispeval tudi svojo 500 Din za spomenik pokojnemu kralju Petru. Koncem svojega govora je pozdravil tudi zastopnike ljubljanskega tiska, ki so bili letos prvi povabljeni na zbor Udruženja, ker je dobro, da je tudi naša širša javnost informirana o težkem položaju naših gledališč in gled. umetnikov. G. Drenovec je nato podal kot tajnik Udruženja izčrpno tajniško poročilo. Kmalu po lanskem zboru je imel g. prof. Šest uspelo predavanje v mednarodni unli vseh umetnikov, kjer je zastopanih 29 držav. G. tajnik je nato orisal težko borbo igralcev z upravo, ki nerodno izplačuje plače in honorarje. Hudi udarec je tudi zmanjšanje proračuna za gledališke subvencije za 10%. Neprestano se preti z redukcijami in se te tudi izvršujejo. Bivši upravnik g. Hubad je takrat odšel v Beograd in tam so mu rekli, da bo s 1. januarjem reduciranih okoli 40 oseb v obeh naših gledališčih. Udruženje je storilo vse mogoče, da se redukcije prepreči. Informiralo je javnost s časopisnimi članki, z javnim zborovanjem, pošiljalo je na merodajna mesta deputacije z enodolnim sklepom: gledališče mora ostati neokrnjeno.

Nastopil je svoje mesto nov upravnik in vsi so zrl z zaupanjem vanj ter mu poslali spomenico, v kateri so obljubili tesno kooperacijo igralcev in uprave. Državni inkaso so maksimirali na 1 milijon Din, saniranje budžeta so pa igralci obdružili na svoji koži. Honorarji so bili znižani in sprejemale so se nove moči, mesto da bi se sprejelo reducirane zopet v službo. Beograjska finančna politika je za naše gledališče hujska kot mačeha in naši ljudje, ki bi nam lahko pomagali, so bota papeški kakor papež sam. Ahilova petla Udruženja je njen bolniški fond, o katerem poroča posebej g. predsednik. Uspela je letošnja gledališča razstava na vselemu. Odbor je deloval marljivo.

Bodočnost slov. umetnikov je pa megljena. Največ zato, ker se gled. nahaja v krizi, katere ne rešujejo umetniki sami, temveč pseudo-strokovnjaki, ki samo razdirajo in ovirajo umetnike v njihovem delovanju. Iz gledališča mora zato izginjati vse, kar ne spada tla, vladati mora svoboda dela. Umetniki imajo pravico sodoodelovanja v umetniškem oziru in gospoda, ki se z igralci igra, naj pomni: kakor ti meni, tako jaz tebi.

Po poročilu blagajnika g. I. Mencina je g. I. Jerman poročal o beograjskem kongresu dne 5. julija t. l. Naša delegacija, obstoječa iz gg. Jermana, Drenovca in Mencina, je skušala pri centralnem udruženju doseči znižanje članarine, kar ji pa ni uspelo. Po dolgem prepiranju so končno Beograjski pristali, da pripadejo naši delegaciji dohodki druge predstave, dan ob priliki kongresa.

Vsi delegati, so pa orisali bedno stanje vseh gledališč v državi in vsi so uvideli, da birokratizem uničuje gledališča in da je treba iskati neke druge forme upravljanja tako važnih kulturnih institucij. Sklenilo se je, da se ustanovi skupen pokojninski fond in da se po zgledu «Unije» ustvari lastna

organizacija vseh jugosl. umetnikov. Končno naj se vzakoni gledališki zakon, ki leži v ministrstvu v treh osnutkih.

Ker se naši umetniki sistematično proletarizirajo, je kongres sklenil, da se zapro vse državne igralске šole in da more postati igralec šele po dvehletnem delovanju član Udruženja. Izdalo se bo tudi potrebno glasilo organizacije. Prihodnje leto se vrši velik kongres vsega članstva organizacije. V Udruženje so bili na novo sprejeti gđ. Darinka Debeljakova, Roza Škele in g. Maks Simončič. Za vedno je iz organizacije izključen Robert Matijevič. Mariborsko udruženje gled. igralcev se pridruži centrali v Beogradu.

G. Betetto je orisal nato težko finančno stanje bolniškega fonda Udruženja, kateremu priti likvidacija. Ustavljena je namreč prejšnja podpora uprave v znesku 18 tisoč Din. Upravnik je sicer obljubil letno podporo 5000 Din, vendar bi to za sanacijo fonda ne zadostovalo. Fond šteje 101 rednega člana in 30 družinskih članov ter bi bili izdatki fonda kriti, če bi se članarina zvišala za petino, kar je bilo soglasno sprejeto. Sprejeti je bil tudi predlog, da se ukine dnevnice za nad 8-dnevno bolovanje. Res potrebnim se bo pomagalo iz fonda za onemoglo.

Po poročilu obeh revizorjev, ki sta našla vse v redu in predložila, naj se podeli blagajniku za vestno in marljivo delovanje posebno nagrada, je bil pri volitvah v vzlikom enodolno izvoljen za predsednika g. Julij Betetto. Nadalje sta bila izvoljena pri raznih volitvah zastopnika drame gosp. Drenovec in g. Jerman, zastopnika opernih solistov g. Neffat in g. Šubelj, zastopnika zboru g. Mencin in g. Perko ter revizorja g. Janko in g. Erklavec.

Pri slučajnostih se je razvila dokaj živahna debata o krizi gledališča in gled. umetnikov ter o možnostih njene pravilne rešitve. V debato so posegli gg. Kovač, Rus, Rogoz, Betetto, Drenovec, Šest, Jerman ter ga. Juranova in ga. Marija Vera. Uprava ni ničesar storila, da bi zagotovila dobre predstave. Reducira stare umetniško dobre moči in angažira nove neporabne začetnike. Uprava izdaja denar za nepotreben in neuporabljiv večerni zbor. Ostro je obsoljati strogo kaznovanje članov za male prestopke. Globe dosegajo vsote do 2000 Din, kar je pri sedanjem gnetnem položaju igralcev neznesljiva. Uprava ravna prav nečloveško in nesocialno z osebami. Dosedaj so bili honorarji znižani že za 65%. Le ljudje, ki ne ljubijo gledališča, ki nimajo socialnega čuta in ne poznajo umetnikove individualnosti, morejo tako počenjati. Napram upravi je treba zavzeti konkretno stališče. Umetniki so novemu upravniku pripomogli do idealnega mesta, sedaj jih pa ne vpraša za svet in jih proletarizira. Gledališče je narodno, gledališče je umetnikovo, zato bi moralo imeti vpogled v delovanje uprave. Način dosedanjega upravljanja je obsodbe vreden, uprava s špekulacijami ubija ugled stanu in gledališča. Protestu javnosti proti sedanji upravi naj se pridruži še protest Udruženja. Ozreti se je treba tudi na centralo v Beogradu in slovenske zastopnike v vladi. Slov. gledališče postaja kancija. Drama se sedaj popravlja, dočim se med počitnicami ni storilo ničesar.

Po triurnem zborovanju je predsednik zbor zaključil

goma spuščati.

Gerine je aeroplan nekoliko zadržal, potem pa obrnil tako, da se je moral aeroplan št. 2 naglo umakniti, da bi ne zadel krila tretjega. Kakor bi trenil z očesom, je bil Letičijin aeroplan med d' Albaniacem in Faultonom, čigar letalo se je zelo približalo policijskemu.

— Manever ste zmešali! — je zakričal Faulton srdito.

D' Albaniac je pripisoval manever slučajni pilotovi pomoti in ker v splošnem načrtu ni bilo nobenih ovir, se je mimo spuščal na zemljo.

Neznanka sta vodili pri snovanju načrta dve domnevi. Mogoče je bilo, da bi se policijski aeroplan spustil na zemljo takoj za tremi tujimi letali, ne da bi vporabil magnet ali mehanizem za vpelelitev. Lahko bi pa redarja tudi izpustila potropljenje in se takoj poslužila magnetu. V prvem primeru bi šest bivših ljudi na tleh lahko premagalo dva redarja in se polastilo njunega aeroplana. V drugem primeru bi se aeroplani razbili v zraku: kovinske dele bi potegnili nase policijski aeroplan, leseni in platneni bi pa padli na zemljo. D' Albaniac, Letičija, Faulton in podčastniki bi se morali oprijeti kovinskih delov odnosno policijskega aeroplana in se pustiti ujeti.

Ob zaključku Malega pratra

Nocoj bodo komedije v Tivoliju po večdnevnom uspešnem obratovanju zaključile svoje gostovanje v Ljubljani. Ljubljanci, ki so se toliko dni imenito zabavali in pozabili na ljubljansko filistrsko enoličnost, imajo priliko, da zadnji večer izrabijo ter se nasmejejo in naveše.

Senzacija nocojšnjega večera bo čarovnik v Tinca-baru. Izvajal bo do sedaj še nepoznane čarovnije in zabaval kar najbolje vse barske goste. «Tinca-bar» bo deviza nocoj, kakor je bila deviza zadnjih dni: «Po delu zabava». V Tinca-baru bo zaplesala tudi debela Roza modern čarlatan in so zato odredene že vse varnostne mere. Roza se je namreč za časa bivanja v Ljubljani odebela in se je njena teža povečala za 20 kg. Včeraj je polomila popolnoma nov voz ljubljanskega izvoška pred «Slo-nom». Sedla je, in «treska», pa je bil voz zdrobljen. Polcija je z velikim naporom vzdržala red.

Tinca-bar je danes podprl s koli neki ljubljanski tesarski mojster. Tinca pa žrtvuje tudi svoj bar, samo da bo «heč» na zadnjem večeru. Plesoča Roza v Tinca-baru je nocojšnja atrakcija. Hipodrom se bo zadnji večer razširil. Konjič bodo zapustili ozke meje maneže in se bodo kretali svobodna na prostem. Jahanje po veseličnih prostorih s konji iz hipodroma bo druga senzacija večera. Roza v Tinca-baru bo tudi pripovedovala, kako sta jo obiskala dva franciskana. Poleg tega bodo v ojačenem obratu delovale vse druge komedije. — «Ringšpilni», tobogan, itd.

Zabavajmo se še nocoj, jutri ne bo več komedij, ne čarovnika, ne debluske, ne Tinca-bara, naj bo deviza vseh veselih ljubljancov ob zaključku Malega pratra v naši prestolici.

Sport

Gorsko prvenstvo Slovenije

Prvak Josip Šolar (Ilirija).

V nedeljo se je vršila dirka za «Gorsko prvenstvo Slovenije» na Vrhniki na običajni 6 km dolgi progi državne ceste proti Logatcu. Udeležili so se dirke vsi kolesarski klubi Slovenije, ki so včlanjeni v državnem Savezu. Rezultati so naslednji:

Glavna skupina: 1. Šolar Josip, Ilirija 14 : 18,2; 2. Abuniar Franc, Sava, 14 : 18,4; 3. Zanoškar Srečko, Primorje 14 : 18,6; 4. Jesenovec Slavo, Vrhnika; 5. Kosmatin Ivan, Primorje.

Skupina juniorjev: 1. Cihlar Josip, Primorje, 16 : 5; 2. Goltes Ivan, Ilirija, 16 : 5,4; 3. Dovč Ivan, Sava, 16 : 5,6.

Dirka se je izvršila v najlepšem redu, brez vsake neizvede. Progo so zastržili kolesarji in člani SK Vrhnika. Vodstvo časomerec je prevzel g. dr. Emil Kandare, za kar mu gre posebna zahvala. Kontrolo med dirko sta vršila motociklista Stuzzi in Ogrin. Po dirki se je razvila velika povorka dirkačev, motociklistov in avtomobilov po Vrhniki in z vrhniško godo na čelu. SK Vrhnika je priredil sportno zabavo v restavraciji «Jurca» ter so bili ob tej priliki razglasi seni rezultati; vrhniške dame so izročile vsem zmagovalcem vence s travkovi. Iz Ljubljane se je udeležilo dirke veliko število sportnikov, ob vsej progi je pa občinstvo z velikim zanimanjem sledilo poteku dirke. Vreme je bilo zelo ugodno, samo hud veter je nekoliko oviral dirkače.

Prvenstvene nogometne tekme v Ljubljani

Primorje — Jadran 4 : 0 (2 : 0).

Včerašnje prvenstvene tekme so se vršile v močnem vetru, kar je zelo oviralo regularen potek iger. Jadran zato ni mogel ponoviti lepe iger prejšnje nedelje. Napad je igral tudi preveč nervozno in prepočasno. Krška vrsta ni bila na mestu. Zadrževala je le obramba, a še v tej je bil vratar Vidmar precej nesiguren. Primorje je zmago popolnoma zaslužilo. Moštvo je bilo v vsakem oziru boljše od Jadrana. Obramba je bila nesigurna, kar pa ni imelo težjih posledic, ker je bil Jadranov napad premalo odločen. Sodil je dobro g. Deržaj.

Slovan — Hermes 3 : 2 (0 : 1).

Igrali sta obe strani brez taktike. Mesto da bi formalni nizko igr, kar bi bilo sprejeto močnejše edino pravilno, so metali žogo visoko v zrak. Ta metoda je posebno škodovala Hermesu, ki si je z njo pokvaril mnogo lepih pozicij. Rezultat ne odgovarja toku iger, ker je bil Hermes brez dvoma boljše moštvo in večji del igre v ofenzivi. Njegov notranji trije igrali za oko lepo, toda efektivno nekoristo. V krilski vrsti je ugajal Marinko. Obramba je proti koncu popustila in nosi krivdo na porazu. Slovan je preveč izrabljati telesno premoč. Duša moštva je bil zopet neumorni Volkar. Zelo je ugajal tudi simpatični branilec Flack. Rešil je mnogo kočljivih situacij ter igra vedno fer. Napad je pokazal nekoliko skupnosti, bil pa je pred golom odločnejši. — Hermes je vodil že z 2 : 0; moštvo pa ni zdržalo do konca in je radi tega podleglo dobro treniranemu Slovanu. Sodil je zado voljivo g. Smole.

Druge ljubljanske tekme.

Hermes rez. : Slovan rez. 3 : 2.

Primorje rez. : Jadran rez. 4 : 2.

Reka : Svoboda 4 : 3.

Jugoslavija — Madžarska

5 : 1 (2 : 0).

V Zagrebu se je včeraj na haškovem igrišču odigrala meddržavna tekma Jugoslavija — Madžarska, ki je končala s krasno zmago Jugoslavije v razmerju 5 : 1 (2 : 0). Madžari so sicer postavili svojo drugo garnituro, ki pa je še vedno predstavljala prvo razredno moštvo. Jugoslavija je igrala izredno dobro in je bila ves čas v premoči. Najboljši igrači našega tima so bili Giller, Ivković in Mihelič. — Prvi polčas je potekel v razmerju 2 : 0, v drugem pa so naši zvišali na 5 : 0 in šele proti koncu so Madžari zabili častni gol. Gole so zabili z naše strani: Cindrić 2, Benčić 1, Bončić 1, Marjanović 1. Sodil je g. Petschury z Dunaja zelo dobro: publiki okoli 6000.

Službeno iz LHP: Danes ob 20. seja upravnega odbora v damski sobi kaverne «Monna». — Tajnik.

Jean de la Hyre:

500

Roman.

Kmalu se je razločno videlo, da so padavinski redarji oblečeni tako, da se obraz in glava sploh ne vidita. Oči so jim zakrivala debela steklena očala, usta pa neke čudne kovinske cevi. Orožja niso imeli za pasom. Pač pa je bila na srednjem delu aeroplana pritrjena cev iz svetle medu. To je moral biti znameniti solnčni vpeletelj. Pod cevjo se je videla velika svetilka.

Naenkrat se je zasvetila močna rdeča luč.

— Signal na stoj! — je vzkliknil d' Albaniac. — Ne, ne! Letimo dalje. Redarji vidijo, da nas dohitelajo in nas ne bodo vpeleli prej, predno ne nasitijo svoje radovednosti z ogledom našega aeroplana, ki se jim gotovo zdi zelo čuden.

Tisti hip je Letičija pomislila na Faultona in na to, da bi se utegnil pod pretvezo, da izpolnjuje Neznanečovo povelje, zaleteti v d' Albaniacovo letalo in povzročiti katastrofo.

Instinktivno je začutila, da jo Američan opazuje. Segla je po browningu, se nagnila k pilotu Gerinu in mu zasepetala na uho:

— Gerine, ne obračajte se! Ne čudite se mojim besedam. Odgovarjajte tiho. Ali mi obljubite brezpogojno pokorščino?

— Da! — je odgovoril podčastnik. — Tudi, če vam zapovem nekaj, kar bo nasprotovalo smeri poleta naših aeroplanov? Ali me boste ubogali?

Gerine je brez obotavljanja obljubil. — Nimam pravice ravnati proti povsem. Odgovornost nosim jaz. Kar zapoveste, vse bo storjeno po vaši volji. — Hvala, Gerine!

Letičija se je obrnila, da pogleda, kje je policijski aeroplan. Še nekaj sekund in prehitel bo letalo bivših ljudi.

— Gerine, — se je nagnila Letičija k pilotu, — čim zapove d' Albaniac zmanjšati hitrost in usmeriti letalo proti zemlji, napravite tako, da bo najin aeroplan med Faultonovimi in d' Albaniacovimi.

— Razumem.

Letičija je hotela, da bi bil Faulton med spuščanjem čim bolj oddaljen od d' Albaniaca. D' Albaniac je mislil, da Gerine ni razumel manevra. Nič ne de, si je mislil. Bistvo manevra se ne bo iz-

premenilo, ako zavzame eno letalo mesto drugega.

Dekle se ni motilo. Faulton je bil strašno ljubosumen na d' Albaniaca. Ni mogel preboleti bridke resnice, da je bil Francoz v trdnjavi sv. Jurija poveljnikov namestnik. Bil je trdno prepričan, da bi zavzemal to mesto on, ako bi ne bilo d' Albaniaca. Ako bi ne bilo d' Albaniaca, bi bila tudi Letičija njegova. Zdaj se mu je nudila najlepša prilika, da se iznebi nevernega tekmečka. Faulton je čakal ugodnega trenutka, da bi se zaletel v d' Albaniacovo letalo in ga zbil na tla.

D' Albaniac ni imel pojma o borbi, ki se je vršila radi njega v obeh sosednjih aeroplanih. Mislil je samo na svojo dolžnost. Črni aeroplan se je pojavil z desne strani, kjer sta letela Faulton in Bernard.

Nekaj sekund so redarji v maskah presenečeno opazovali starinski aeroplan, o katerem so bili prepričani, da je priletel iz kakega zgodovinskega muzeja. Naenkrat se je začel skozi kovinsko cev osoren glas, ki je izgovoril samo tri besede. D' Albaniac jih ni razumel, toda uganil je, da redarji zahtevajo, naj se tuji aeroplani ustavi.

— Spustimo se! — je zakričal. Vsi trije aeroplani so se začeli polat-

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 26. septembra 1927.

— **Iz prosvetne službe.** Imenovana sta: za rednega profesorja na tehnični fakulteti v Ljubljani ravnatelj rudarske šole v Celju Jaroslav Plzak, za izrednega profesorja dermatologije in venerologije na medicinski fakulteti v Zagrebu dosednji asistent dr. Fran Kogor.

— **Iz državne službe.** Imenovana sta: za inšpektorja pri podružnici Pošte hranilnice v Ljubljani tajnik dr. Vladimir Vidmar, za šefa oddelka pa uradnik Viktor Traven. Upokojen je komisar oddelka za socialno politiko v Ljubljani Petar Popović.

— **V naše državljanstvo sta sprejeta** dosednji italijanski državljani Milan Čadež, revident državnih železnic v Trbovljah, in dosedanja češkoslovaška državljanka Marija Siber, rodom iz Maribora.

— **Prepovedan list.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uravžati in širiti v naši državi list »Makedonija«, ki izhaja v grškem jeziku v Solunu in priobčuje lažne vesti o naši državi.

— **Iz prosvetnega ministrstva.** V prosvetnem ministrstvu je izdana naredba, da bo odslej podpisoval vse važne akte sam zastopnik ministra, minister Šumenkovič. V ministrstvu bo imenovan še en referent in sicer kot šef personalnega oddelka. Kot kandidat pride v poštev učitelj osnovne šole v Palituli D. Gjorgjevič.

— **Zimski vozni red.** V kratkem izide običajni zimski vozni red, v katerem pa ne bo bistvenih izprememb.

— **Kongres pravnikov v Sarajevu.** V soboto se je kongres pravnikov nadaljeval. Dopolodne so imele posebne sekcije seje, potem so si udeleženci ogledali zanimivosti mesta. Popoldne se je sestal plenum, na katerem je bila sprejeta resolucija in izvoljena nova uprava. Resolucija se tiče kolektivnih pogodb, pomorskega prava, zaštite vlagateljev, izvršitve civilnih sodb in položaja žene. O položaju žene pravi resolucija: Privatno-pravni položaj žene v bračnem, imovinskem in dednem pravu je treba urediti na temelju enakopravnosti; z vstopom v zakon se pravna in poslovna zmožnost žene v nobenem pogledu ne omejuje. Omožena žena razpolaga s svojo imovino neodvisno od moža. Vdovi je treba omogočiti izbiro med pravico do nasledstva in do oskrbe za čas, ko ostane vdova. Vdovec ali vdova mora dobiti vsaj iz preminulega imetja sredstva za vzdrževanje. Nova uprava je sestavljena takole: predsednik dr. Dragoljub Arangeljevič, I. podpredsednik dr. Metod Dolenc, člani dr. Aleksander Andrejevič iz Skoplja, dr. Dragotin Jankovič iz Beograda, Miodrag Filipovič iz Beograda, dr. Ante Verona iz Zagreba, dr. Ivan Politeo iz Zagreba, dr. Julij Madan, dr. Peter Keršič, dr. Rudolf Salovic in dr. Janko Zirovnik iz Ljubljane.

— **Izpremembe v prometnem ministrstvu.** Dosednji načelnik kabineta prometnega ministra Gjuro Jankovič je odložil svoje funkcije, ker je izvoljen za narodnega poslanca. Na njegovo mesto je imenovan Vlastimir Kostić, dosednji načelnik rečne plobe.

— **Važno za one, ki potujejo v Italijo.** Kr. italijanski generalni konzulat v Ljubljani sporoča vsem prizadetim, da mora biti od sedaj naprej priložen vsaki prošnji za »vizum« fotografija prošilca, enaka oni ki je priložena v potnem listu in to vsled novih tozadevnih predpisov, ko so v skladu z navedenim.

— **Objava kr. italijanskega generalnega konzulata v Ljubljani.** Nekateri listi so priobčili povodom v zvezi s čini raznih zločincev v Italiji, notice, ki so imele tendenco staviti v neugodno luč italijansko politično in ekonomsko situacijo. Kr. generalni konzulat je uradno pooblaščen javno izjaviti, da je smatrati omenjene notice kot tendenciozne, ker nimajo absolutno nikake podlage.

— **Železničarji pri prometnem ministru.** Člani nove centralne uprave združenja nacionalnih železničarjev in brodarjev na čelu z L. Gjorgjevičem so posetili te dni prometnega ministra in mu izročili resolucijo, sprejeto na letošnjem kongresu. V resoluciji so navedene vse zahteve železničarjev glede izboljšanja njihovega položaja.

— **Letalski miting v Zagrebu.** Začetkom oktobra se bo vršil v Zagrebu velik letalski miting, sličen onemu, ki ga je priredil ljubljanski Aeroklub. Mitinga se udeležita tudi glavni Aeroklub in zrakovlovna komanda iz Novoga Sada.

— **Napredovanje v avilatični službi.** Napredovali so za vojne pilote zrakovlovni kapitan II. klase Ivan Mrak, ter zrakovlovna narednika Alojz Kalšek in Franjo Volk; za diplomirane hidropilote pa narednik pomorsko zrakovlovne stroke Franc Zajc.

— **Nove bolnice.** Za zgradbo novih bolnic, zlasti v Južni Srbiji, je določen kredit v znesku 8 milijonov Din.

— **Nov učiteljski razpored.** Personalni odsek oddelka za osnovne šole v prosvetnem ministrstvu je začel sestavljati nov učiteljski razpored, ki bo obsegal vse še nerazvrščene učitelje. Seje ko bodo razvrščeni vsi ti učitelji, bo imenovalo prosvetno ministrstvo po potrebi nove.

— **Poučna ekskurzija živinorejcev v Avstrijo.** V sredo, dne 28. septembra jutraj odpotujejo udeleženci poučne ekskurzije živinorejcev, katero priredita skupaj oblastni odbor mariborske oblasti in mariborski okrajni zastopnik v Avstrijo. Ekskurzijo vodijo strokovnjaki od kmetijskega oddelka velikega župana. Povratek se vrši v nedeljo, dne 2. oktobra preko Dravograda. Prijavilo se je okoli 50 oseb. Vsi sprejeti udeleženci se morajo zbrati glavnim kolodvorom v Mariboru v sredo ob pol šestih jutraj, kjer prejmejo ustmeno vsa nadaljnja navodila.

— **Nov rektor zagreboške univerze.** Za novega rektorja zagreboške univerze je bil izvoljen prof. dr. Ernest Müller, za prorektorja pa dr. Vladimir Varičak.

— **Sprejemi pri finančnem ministru.** Finančni minister ne sprejema z ozirom na veliko obilico poslov pri sestavi državnega proračuna privatnih strank. Stranke, ki želijo informacije od finančnega ministra, se imajo v bodoče zglašiti pri pomočniku finančnega ministra.

— **Imenovanja sodnikov.** V pravosodnem ministrstvu je izdela ukaz o imenovanju in razporedu sodnikov in sodnih uradnikov za celo državo.

— **Mednarodna železniška konferenca.** Prihodnji mesec se vrši v Krakovu mednarodna železniška konferenca, na kateri bo naša država zastopana po dveh delegatih prometnega ministrstva.

— **Ekskurzija češkoslovaških carinikov.** Prihodnjo spomlad posejijo češkoslovaški cariniki v večjem številu Jugoslavijo, da vrnejo poset naših carinikov na Češkoslovaškem, ki se je vršil letos spomladi. Udruženje jugoslovenskih carinikov je že pričelo s pripravami za sprejem gostov.

— **Namesto venca na krsto blagopokojne go Marije Rom** je daroval Podpornemu društvu slepih gd. Karl Schweiger računski nadsvetnik Din 100, za kar se P. n. darovalcu v imenu odbora kar najlepše zahvaljuje društveni predsednik.

— **Pomnite!** Z Žensko Hvalo čez noč namočeno perilo se s Schichtovim milom posebno lahko izpere.

— **Pogrešani vojak.** V italijanskem ujetništvu je umrl Martin Vizintin (Vicentini?) Neznani sorodniki dobe natančneše podatke o njegovi smrti pri okrajnem sodišču v Ljubljani pod A VIII 328/27.

Iz Ljubljane

Za občinske volitve 2. oktobra v Ljubljani
3. skrinjica — Napredni blok.
Volitev konča ob 5. uri popoldne.

— **Iz Shod naprednega bloka za občinske volitve** se vrši ob 20. uri zvečer na Gradu v društvenem lokalu. Govoril nosilec kandidatne liste dr. Dinko Puc. Pristajši Naprednega bloka se pozivajo, naj se shoda v čim večjem številu udeležijo!

— **Iz Prihod pravoslavne patrijarha v Ljubljano.** Danes popoldne ob 17.22 prispe z brzovlakom iz Maribora v Ljubljano poglavar srbske pravoslavne cerkve patrijarh Dimitrije. Pozivamo belo Ljubljano, da v čim večjem številu prisostuje sprejemu najvišjega funkcionarja bratske pravoslavne cerkve, ki poseti danes prvič slovensko prestolico. Naša dolžnost je pokazati, da se ravnamo po načelu: brat je milo, koje vere bio. Prepričani smo, da bo bela Ljubljana storila svojo dolžnost in da bo tudi pri tej priliki pokazala svoje globoke simpatije do bratov Srbov. Visokemu gostu želimo, da bi mu bilo prijetno bivanje v slovenski prestolici čim prijetneje in da bi odnesel iz Ljubljane čim več vtise.

— **Iz Ruski odbor vabi rusko kolonijo k polnoštevni udeležbi** pri svečanom sprejemu Nj. Sv. patrijarha Dimitrija na kolodvoru danes ob 17 uri 22 min in pri službi Božji v pravoslavni cerkvi danes po prihodu vlaka ter jutri ob 9 jutraj.

— **Iz Razpis ljubljanskega gledališkega abonmaja.** Vsled številnih prijavov za letošnji gledališki abonma veljaven za ljubljansko opero in dramo je sklenila gledališka uprava, da uvede poleg premierskega abonmaja in poleg rednih abonmajev A, B, C še nov abonma D. Prilagisi za ta abonma se sprejemajo dnevno od 9.—1. in od 3.—5. popoldne v knjigovodstvu v dramskem gledališču. Ker premierski abonma še ni polno zaseden, opozarja gledališka uprava na ta abonma posebno one gledališke interese, ki želijo da se njihov abonma odigra bolj v zimskih mesecih, kajti z ozirom na to se bodo vrstile vsaj v prvi polovici sezone premiere v hitrejšem tempu in bo ta abonma brez dvoma preje odigran kakore pa ostali redni abonmaji, ki se raztegnejo do konca sezone.

— **Iz Profesor Jarmila Lily Gerbičeva** obvešča, da pričinja pouk v njeni glasbeni šoli dne 1. oktobra. Vpisovanje in tozadevna pojasnila v sredo 28., četrtek 29. in petek 30. septembra, od 11. do pol 1. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne v Čevljarški ulici št. 1/II. Poučuje se solopetle, klavir, teorija in deklamacije, od prvih začetkov do popolne izobrazbe. Mladotletni učenci naj pridejo v spremstvu staršev.

— **Iz Predzadnji dan pokrajinske razstave.** Včerajšnji predzadnji dan pokrajinske razstave je bil v znamenju zanimanja za konjerejo in pa rajanja na veseličnem prostoru. Dopolodne so si mnogi domačini in zunanji gostje ogledali razstavo konj, za katere so se zanimali tudi srbski seljaki in zadržniki pod vodstvom velikega župana užiške oblasti g. dr. V. Bačiča. Popoldne se je na razstavi poznalo, da so odšli domačini in zunanji gostje na konjske dirke. Pač pa je proti večeru zavladalo živahno vrvenje in veselični prostor je bil nabito poln. Da ni bilo zvečer naliva, bi bili mali prater tudi včeraj prav dobro odrezal.

— **Iz Cercle français v Ljubljani** otvarja s 3. oktobrom t. l. pouk v francoščini in sicer: I. tečaj za začetnike ob ponedeljkih in četrčkih od 18. do pol 20. ure; predava g.

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“
Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

Državni nameščenci za svoje pravice

Občni zbor Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo. — Važna izjava posl. dr. Kramerja. — Delo zveze za interese članov.

V nedeljo dopoldne se je vršil v Mestnem domu izredni občni zbor Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo. Zboru je prisostvovalo par sto zvezniških članov, ljubljanski poslanec dr. Kramer in centralni tajnik glavnega saveza dr. Djordjevič. Predsednik Zveze Paternoster je otvoril zbor z ugotovitvijo, da velja zborovanje predvsem novim volitvam. Delovanje odbora v pretekli poslovni dobi je veljalo predvsem reorganizaciji zveze in pomnožitvi njenih vrst. Število članov je poraslo od 2824 na 9300, od teh pripada 7700 višji oziroma srednji skupini, dočim jih 1700 pripada najnižji skupini. V zvezi je včlanjenih 32 strokovnih in 8 krajevnih organizacij, skupaj 40. Med glavne uspehe zveze omenja prevedbo kronskih upokojencev v dinarske. Prav energično se je zveza nadalje zavzela za podaljšanje stanovanjskega zakona. Omenil je končno številne stanovske prireditve, ki se jih je zveza udeležila potom svojih zastopnikov.

K predsednikovim podatkom je podal podrobne informacije generalni tajnik glavnega saveza dr. Djordjevič. Zadrževal je, da glavni savez budno zasleduje vse pojave uradniškega vprašanja, da pa so se morale mnoge zadeve reševati kompromisnim potom. Kar se tiče komisije, ki je bila ustanovljena na podlagi pooblastila finančnega zakona, da izdela načrt revizije uradniškega zakona, je dr. Djordjevič še vedno zagovarjal svoje prejšnje pisмено izraženo stališče, da se ta komisija pravzaprav še ni sestala, da gre le za zbiranje materiala in da projekt uredbe, o katerem je poročalo baš te dni časopisje, še ni izdelan.

Poslanec dr. Kramer je pozdravil zborovanje državnih nameščenecv ter je poročal o informacijah, ki jih je prejel v Beogradu. O stanju revizije uradniškega zakona. Komisija, ki je bila ustanovljena v ministrstvu pravde, je svoje delo zaenkrat končala in projekt uredbe je sedaj izročil posredni ministrom, da ga pregledajo in da izreko svoje mnenje. Poročal je podrobnosti o tej uredbi ter pokazal na njene svetle in temne strani, predvsem pa na dejstvo, da efekt teh izprememb ne prinese uradništvu v celoti nobenega izboljšanja, pač pa nekatere nove neugodnosti.

Dr. Kramer izjavlja, da je smatral za svojo dolžnost, da opozori državno nameščenstvo na preteče nevarnosti. Skušal bo ostati v trajnem stiku z zastopniki stanovskih organizacij ter bo zastavljal vse svoje moči za upravičene zahteve državnih nameščenecv. Izjava dr. Kramerja so bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Iz obsežnega tajniškega poročila, ki ga je podal g. Bekš, posnemamo, da je odbor polagal največjo pažnjo na notranjo reorganizacijo zveze ter na pomnožitev njenih vrst. »Koliko nas je in kakšni smo, to je bilo zaenkrat glavno vprašanje.« Nato je orisal delovanje odbora v gospodarskem in socialnem oziru. Pri nas se ne spoštuje noben zakon več. Februarja meseca je minister za

narodno zdravje uresnil brezplačno bolniško oskrbo, ki je bila državnemu nameščenstvu zajamčena s členom 112. uradniškega zakona. Zato je postalo vprašanje obligatornega bolniškega zavarovanja aktualno. Načelo se je nadalje vprašanje lastnega doma. Zadržništvo naj bi pomoglo do cenenih in dolgoročnih posojil v služaju potrebe in stiske. Državne oblasti forsirajo, da bi se kršil člen 127. uradniškega zakona, ki odreja, da so državni nameščenci oproščeni plačevanja avtonomnih doklad. Nato je tajnik obrazložil zvezino akcijo proti ukinitvi stanovanjskega zakona. Državnemu nameščenstvu je potrebna zaštita pred ukinitvijo stanovanjskega zakona, sicer preti po 1. novembru prava socialna katastrofa. Aktivni uradniki, kakor upokojenci, so še daleč od eksistenčnega minimuma, cilj pa mora ostati valorizacija prejemkov na podlagi zlate paritete. Strokovni svet je razpravljajl tudi o usodnih posledicah člena 306. finančnega zakona, ki jemlje zvanitnikom že pridobljene pravice in ki pomeni za najnižje kategorije uprav brezsrčni udarec. Končno je poročal še o reviziji uradniškega zakona na podlagi pisemenih informacij glavnega saveza. Zveza je sestavila posebno komisijo, da izdela predloge za savez in za ministerijalno komisijo, medtem pa je zadnja svoje delo že dogotovila in uredbo dostavila ministrstvu...

Blagajniško poročilo navaja med drugim, da je bilo dohodkov 53.461.33 Din, izdatkov 41.048.22 Din, tako da beleži blagajna ostanek 12.413.11 Din.

V sledeči debati je bil markanten govor zastopnika nižjega poštnege uslužbenca g. Martinška, ki je protestiral proti nečlovečnemu členu 306., ki je zadel nižje kategorije v živo. G. Dimnik je grajal diplomatske metode najvišjih državnih oblasti, kakor tudi glavnega saveza, kar se tiče uradniškega vprašanja in je prav krepko podvomil v primerno in pravčasno informiranost organov glavnega saveza, kakor svedoči slučaj z najnovejšo uredbo, ki se že nahaja pred ministrstvom. Njegove informacije se popolnoma ujemajo s podatki, ki jih je navedel posl. dr. Kramer. Nato je prečital interesantno spomenico, ki so jo sestavile v zvezi včlanjenice organizacije in ki naglašajo razne principe, ki naj privedejo uradniško stanovsko akcijo do boljših uspehov. Na njegov predlog je bila zaključno sprejeta nova lista odbora s primernim zastopstvom vseh glavnih uradniških strok prosvete, pošte, financ, pravosodja, politične uprave, upokojencev in ostalih organizirancev. Kot odborniki so bili izvoljeni: Skulj A., Primožič L., Hočevar K., Čampa J., Zupanec J., Gruđen M., Kalasič L., Bekš J., Piro J., Illovar J., Franetič A., Petrovič F., dr. Ferjančič J., Velikonja N., Rus I., Svetek A., Paternoster M., Matjašič M., dr. Stegenšek F., Slavec I., namestniki Ozmič D., Tumbaj F., Zupan J., Beguš J., Rainer J., računski pregledovalci Rostan J., Grum R., Martinšek F., Jan J., Busbach A., Čeh J.

Naša skrinjica za občinske volitve v Ljubljani je

3.

Iz Celja

— **c Nevhita je divjala v noči** od petka na soboto nad Celjem in okolico. Bil je grozen naliv s bliskom in treskom. Strela je udarila nekje v okolici Teharja in v Lvcu, odkoder se je videl odsev gorečih poslopj. Za hotelom Skoberne pa je udarila v star jagnjet in ga razkrla. Bilo je videti, kakor da je hotela ta nevihta vzeti slovo za letošnje leto.

— **c Stanovanjsko sodišče v Celju** zopet razpisuje prosta stanovanja. Zaščiteni prosilci naj se zglašijo tekom osmih dni po razpisu v pisarni stanovanjskega sodišča. Ona stanovanja, za katera se ne bi nihče prijavil, bo smatralo stanovanjsko sodišče za prosta.

— **c Razvitje prapora Orjuna v Gaberju** pri Celju bo v nedeljo dne 14. oktobra. Spored prireditve je zelo lep in bo ista lepa manifestacija nacionalne misli v industrijskem delu naše okolice.

Iz Maribora

— **m Veliko neurje nad Mariborom.** V soboto zvečer je divjala nad Mariborom in okolico strahovita nevihta. Lilo je kot iz škafa. Ulice so bile mahoma pod vodo, ki je kanali niso mogli več požirati. Od treh ribnikov so se vili celi potoki čez mestni park in po sosednjih ulicah. Naiveč škode je povzročilo neurje pri kanalizacijskih napravah v Koroščevi ulici. Globoke jarke za polaganje kanalov je voda kmalu zalila, zemlja se je začela udirati in mestoma so se izkopani jarki popolnoma zasuli, tako da jih bodo morali nanovo izkopati. Na dveh krajih so popokale tudi plinske in vodovodne cevi, tako da je bil ta del mesta delj časa brez vode in plina. Med nevihto je neprestano bliskalo in grmelo. Na več krajih je udarila strela, med drugim tudi v mestni vodovod na Teznu, tako da so moralno motorno črpalko za nekaj časa ustaviti. Marijo Stravs, ženo nekega železničarja, je zadela kap. Bila je v bližini mestnega vodovoda, ko je udarila strela. Prestažila se je zelo, da se je na mestu zgrudila mrtva. Vsaka zdravniška pomoč je bila zaman. Takega neurja v Mariboru že dolgo ne pomnijo.

— **m S prvega nadstropja je padel šletni** Ivan Emeršič, stanujoč na Aleksandrovi cesti. Deček se je igral na stopnišču in splezal na odprto okno. Izgubil pa je ravnotežje ter padel na tlakovana tla, pri čemur je dobil tako težke notranje poškodbe, da so ga morali takoj prepeljati v bolnico.

— **m Nemški novinarji pridejo danes** popoldne z dunajskim brzovlakom v Maribor.

bor. Na kolodvoru jih sprejmejo zastopniki mariborskih novinarjev, mestne občine in veliki župan. Gostje si najprej ogledajo mesto in njegove zanimivosti. Zvečer jim priredi veliki župan skupno z mestno občino in mariborskimi novinarji banket v kazinski dvorani. Naslednjega dne si ogledajo falko elektrarno in več industrijskih podjetij, nato pa se odpeljejo v Zagreb, Novi Sad, Beograd in v Dalmacijo.

Novice iz Splita

— **«Arko» laži oficir.** Prometnega goljusa Rudolfa Vodopivca, ki so ga aretirali v Splitu pred 14 dnevi, so prepeljali danes v Zagreb. Znan je po svojih premetenih goljufijah ko se je izdajal po Stajerskem in Zagrebu za sina tovarnarja Arkota, v Splitu za inž. oficirja, ima pa še mnogo masla na glavi, za kar se vodi preiskava.

— **Tatvina v cerkvi.** Cerkev v vasi Selo pri Obrovcu je bila okradena in znaša vrednost odcenjenih predmetov čez 100.000 Din. — **Vlomljeno je bilo tudi v cerkev** v Novem selu pri Metkoviću, tat pa je bil prepočen. Ob 3. ponoči so se vračali Sokoli na izlet, nem avto mimo cerkve in so videli temne postavke, ki so bežale iz svetilnice. Ustrašili so se luči razsvetljenega avtomobila.

— **Ribarski kongres v Rimu.** Na ribarskem kongresu v Rimu, ki se ga udeležuje večini vsi interesei Sredozemskega morja, nas zastopa delegat Drago Mikasović, pomorski kapitan iz Splita, Miša Stančević, univerzitetni profesor iz Beograda in predsednik ribarske zadruge Jerko Markovina iz Splita. Ta kongres je velikega pomena za procvit našega ribarstva, ki nam prinaša vsako leto ogromne dohodke. Za našo obalo je ribarstvo življenjskega pomena.

Dnevi konjskega sporta in konjereje

Velike konjske dirke na vojaškem vežbališču. — Do 10.000 gledalcev. — Razstava in premovanje konj.

Prvi dan.

Kakor je bilo pričakovati, so prisotnost konjskim dirkam v soboto večinoma samo ljubitelji konjskega sporta. Vreme je bilo tako, da se je bilo bati vsak hip naliva in zato so mnogi, ki bi si sicer ogledali dirke, ostali doma. Vendar se je pa nabralo nad 1000 gledalcev. Sobotni program je bil vsekako zanimivejši kakor nedeljski in v tem pogledu je zagrešilo Kolo jahačev napako, ki jo bo treba prihodnjič popraviti. Pri ljubljanski dirki kot prvi točki je zmigala kobila Originell, last F. Skobernet, na progi 2000 m v času 3.37. Druga je bila sledeča mario-borska dirka, pri kateri je zmigala kobila Dolly iz kobilarne Turnišče pri Ptuj na progi 2080 m v času 3.20. Vozač je bil sam lastnik kobilarne G. Warren - Lippitt. Druga je prispela na cilj kobila Sonja, lastnik F. Skoberne na progi 2100 m v času 3.23. tretja kobila Bogdaj, lastnik Ivan Korazija, na progi 2080 m v času 3.33, četrta kobila Bessie, lastnik I. Weitzl, na progi 1980 m v času 3.36.

Izven konkurence sta vozila državna žrebca žrebčarne na Selu Vardar in Mack-filko. Prvi je prevozil progo 2000 m v času 3.36, drugi pa v času 3.11.

Tretja točka je bila dirka za konje, ki so bili po dirki na prodaj. Tu je zmigala kobila Bogdaj na progi 2120 m v času 3.33. Drugi je bil prispel na cilj konj Lumpi na progi 2040 m v času 3.37, tretja kobila Dragolima na progi 2040 m v času 3.37, leni trd golina na progi 2000 m v času 3.39, četrta konj Nandi na progi 1960 m v času 3.42.3.

Zadnja točka so bile galopne dirke, ki pa žal niso nudile gledalcem pričakovanega uživanja. Pri nas menda nimamo konjskega materiala za galopne dirke ali pa nam primanjkuje dobrih jahačev. Razum podpolkovnika Zajca in poročnika Simiča iz Ljubljane in Petroviča iz Zagreba se jahači niso posebno odlikovali. Zmagal je povsem zaslužen podpolkovnik G. Emil Zajc na angleškem žrebcu Kullmanu. Tako po dirki sta se pritožila pri vodstvu poročnik Petrovič in podporočnik Okorn, češ, da je podpolkovnik Zajc sekal progo in pridobil tako okrog 200 m. Ta pritožba pa ni bila utemeljena in zato jo je vodstvo dirke odklonilo. Drugi je prispel na cilj konjski poročnik Petrovič iz Zagreba na lastnem konju, tretji pa poročnik Simič na Marquisu, ki je last poročnika Ulepiča.

Drugi dan.

Včeraj popoldne so se konjske dirke nadaljevale. Lepo vreme in zanimanje za dirke same je privabilo do 10.000 gledalcev, ki pa žal niso prišli na svoj račun. Na programu so bile namreč samo kasačke dirke, ki so pa daleč zaostajale za dirkami v soboto. Posebno atrakcijo včerajšnjega programa naj bi tvoril olimpijski program za šolsko jahanje, ki ga je izvajal znani jahač konjski podpolkovnik V. Seunig. Ta program za široko publiko sploh ni prišel v poštev, ker se je vršilo umetno šolsko jahanje sredi dirkališča, tako da so videli finese v dresuri konja samo oni gledalci, ki so stali v neposredni bližini, pa še ti jih niso razumeli, izvenšeni one, ki se razumejo na to panogo konjskega sporta. G. podpolkovnik Seunig je izobren jahač in je tudi včeraj pokazal, da bo uspešno zastopal našo državo na mednarodni olimpijadi v Amsterdamu. Zelo lepa je bila vožnja s četverovprego, ki jo je izvajal upravnik državne žrebčarne Selo G. Gostič. Veleindustrijec G. Lenarčič je pokazal lipican-skega žrebca »Siglavy«, ki pa ni prišel do popolne veljave, ker je bil vozač pod kritiko.

Tudi preizkušnja dresure jahalnih konj ni zadovoljila občinstva, ker se je vršila sredi dirkališča tako, da oddaljeni gledalci niso ničesar videli. Onim, ki so stali v bližini, je nudila, ako odštejemo nekaj hrib pri slabših jahačih, zelo lepo sliko. Odlikovala sta se zlasti podpolkovnika Seunig in Zajc, pa tudi obe dami sta se dobro odrezali. Pri veliki slovenski dirki, ki je obsegala dva heata, je prispela prva na cilj kobila Bessie in sicer prvič v času 1.38.7, drugič pa 1.37.5. Druga se je plasirala kobila

Dolly v času 1.32.2 in 1.35.2, tretja kobila Originell v času 1.41.7 in 1.41, četrta pa kobila Bogdaj v času 1.34.2 in 1.35.2. Razlika v času med poedinimi konji je razumeti tako, da so imeli eni daljšo, drugi pa krajšo progo. Zadnja točka je bila tolažilna handicap dirka, pri kateri je prispel prvi na cilj žrebec Gjurko, lastnik A. Pavlin v času 1.35.5, druga Poca, lastnik Martin Vajdič, v času 1.50, tretji Nandi, lastnik Julij Novak, v času 1.50.4, četrta pa Zora v času 1.33.5.

Dirkam je prisostvoval zastopnik kralja divizionar general Danilo Kalafatović, veliki župan dr. Vodopivec, vel. župan užičke oblasti dr. V. Baltić, dr. deputacije srbskih seljakov, vladni komisar gosp. Mencinger, konzularni zastopniki tujih držav, brigadni general G. Vuković, komandant mesta general Dragomir Popović in številni zastopniki vojaških in civilnih oblasti, kakor tudi odlični predstavniki naše javnosti.

Razstava konj.

Včeraj popoldne se je vršila na velesejmu razstava konj, ki je privabila mnogo interesentov, zlasti iz ljubljanske okolice, pa tudi iz drugih krajev Slovenije. Konjski material je bil letos neprimerno boljši kakor lani. Ker je bilo treba premovanje zaključiti do popoldne, sta poslovali dve komisiji. Splošno zanimanje so vzbujali krasni konji gg. podpolkovnikov Seuniga in Zajca, kakor tudi državni žrebci iz žrebčarne na Selu.

Najboljši konji so bili odlikovani z zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami, poleg tega so pa dobili lastniki še denarne nagrade od 300—100 Din. Zlate medalje so dobili: lipicanski žrebec »Siglavy-Arkadia«, lastnik veleindustrijec G. Lenarčič, lipicanca »Libela«, lastnik podpolkovnik Miloš Ožegovič ter konji podpolkovnikov Seuniga in Zajca. Srebrno medaljo je prisodila komisija toplokrvni konji »Cica«, lastnik kapetan I. klase Radomir Stojanović, arabski polnokrvni konji »Cezza«, lastnik podpolkovnik Nedič in konji podpolkovnika Radičeviča »Vera«, bronasto pa: polnokrvni angleški konji »Solunak«, lastnik kapetan I. klase Radomir Stojanović, angloarabski plemenski konji »Soka«, lastnik kapetan I. klase Ljubomir Stojanović, angloarabski žrebci »Lady«, lastnik podpolkovnik Radičevič, angleškemu polnokrvnemu žrebcu »Dragan«, lastnik kapetan I. klase R. Stojanović in angloarabskemu žrebcu »Zdralin«, lastnik kapetan I. klase Stojanović.

Denarne nagrade so dobili skoraj vsi lastniki razstavljenih konj. Nagrade v znesku po 300 Din so bile priznane: lipicanski »Ilirija«, lastnik J. Lenarčič, lipicanca »Lucia«, lastnik J. Lenarčič, toplokrvni ameriški konji »Draga«, lastnik Fr. Zemljčič, amerišku žrebcu »Ferd«, lastnik Mihael Filipič, belgijski žrebci »Kora«, lastnik Fran Torič in belgijski žrebci »Linda«, lastnik Fran Torič.

Ljubljanska porota

Ljubljana, 24. septembra 1927.

ZAKLJUČEK PESKOVE RAZPRAVE.

Pri sobotnem popoldanskem nadaljevanju razprave, ki je trajala do 22.45, so bili porotniki že zelo utrujeni. Publika je vztrajala do konca in auditorij je bil zlasti zvečer nabito poln. Med posvetovanjem sodnikov, ki so sklepali o predlaganih vprašanjih, so mnogi poslušalci dokaj glasno objavili Peska, dočim so ga pozneje pomolili valji.

Predno je odšel senat v posvetovalnico, je zagovornik še enkrat predlagal zaslišanje novih prič in zahteval, naj se še enkrat zaslišijo deležniki, oziroma člani, ki niso priznali svojega pristopa.

Državni pravdnik je predlagal, da naj se vse to zavrne, češ, da je dejanski stan dovolj pojasnjen.

Senat je temu ugodil in vse predloge zagovornika zavrnili.

Po kratkem posvetovanju je stavil sodni dvor šest glavnih vprašanj.

Zagovornikov predlog, da naj se četrto vprašanje črta, češ, da je obsežno že v tretjem vprašanju, je senat zavrnil.

Državni pravdnik je v svojem govoru trdil, da je obdolženec častihlepen in lahko miseln, da samo lakomni lahko koraka preko uničenih eksistenc do svojega smota.

Mimo in stvarno je navajal zagovornik dr. Tuma v svojem govoru, kako obdolženec sam obžaluje ljudi, ki so izgubili svoje premoženje.

Res je, da je imel obdolženec več deležev, toda vpraša se, če ni tega tudi zakon kriv, ki to dovoljuje, ker postava to dovoljuje, ne more obdolženec niti očiti oskodažnega namena, saj so priče izpovedale, da je bil marljiv in sposoben človek. Vse je delal v dobri veri, da bo lahko še dolgo poravnal s svojim premoženikom.

Še enkrat je trdil, da je bilo vodstvo knjig pravilno, ker se vjemajo vsote. Menil je, da tako, kot sta se izjavila izvedenca ne more v svojem prvem razvoju delati noben denarni zavod, ker ni mogoče, saj ima pri svoji ustanovitvi vsled ustanovnih stroškov deficit in je pasiven ter bi moral na ta način takoj napovedati konkurz. Slednjič je zagovornik apeliral na porotnike, naj so dijo milo.

Občinstvo je sprejelo njegov apel z navdušenim pritjevanjem.

Predsednik je vprašal obdolženca, če ima tudi on kaj pripomniti.

Mimo se je dvignil Pesek, se obrnil proti porotnikom, a že po prvih besedah mu je zaostal glas v grlu, zahteval je. Potem je opisoval, kakšne duševne muke je imel v svojem enoletnem preiskovalnem zaporu. Kmalu je pa postal njegov glas krepak, mož je naravnost zahteval, da ga ne smejo obsoditi radi hudodelstva goljufije, češ, da je vedno pošten in pošten ostane. Pri tem je udaril z roko po mizi.

Pol ure so se posvetovali porotniki. Na stavljena vprašanja so odgovorili takole: Na prvo glavno vprašanje, ali je Anton Pesek kriv, da je kot predsednik »Ljubljanske posojilnice« kot dolžnice več umikov, malomarno povzročil njeno plačilno nesposobnost, posebno s tem, da je čez mero trošil in v dobi od 12. julija 1924 dalje dal sebi lahkomiselno kredit — z 8 glasovi, da, s 4 ne, torej da.

Z ravno toliko glasovi so potrdili drugo vprašanje, da je kot predsednik »Ljubljanske posojilnice« malomarno oskodoval njene upnike s tem, da je, poznavajoč njeno plačilno nesposobnost, od začetka leta 1925, pa do 2. julija 1926, sprejemajoč vloge, plačeval dolge in s tem da ni pravočasno predlagal razglasitve konkursa.

Tretje vprašanje, da je kot predsednik iste posojilnice namenoma povzročal popačenje njenih poslovnih knjig s tem, da je po knjigovodstvi Mariji Boletovi:

a) koncem decembra 1924, dal neopravičeno vpisati v blagajniški dnevnik kot posojilo znesek 50.000 Din vrnjenih od »Slovenske premožekopne družbe«, znesek 250 tisoč dinarjev pa dal pri isti priliki neopravičeno vpisati v knjigo o posojilih kot posojilo vrnjeno od »Slovenske premožekopne družbe«, v knjigo o naloženem denarju pa kot naložbo pri »Gospodarski pisarni«.

b) Nekoč novembra ali decembra 1925 je dal posojilo 60.000 Din, dovoljeno »Slovenski premožekopni družbi« vpisati na ime »Prometne banke«.

c) poleti 1926 v knjigah »Ljubljanske posojilnice« naložbo »Jugoslovnske zavarovalne hranilnice« v znesku 220.000 Din dal vpisati kot svoje lastno doplačilo;

d) dne 12. septembra 1924 dal neopravičeno vpisati, da je vložil v »Ljubljansko posojilnico« 800.000 Din, »Slovenske premožekopne družbe« pa 200.000 Din. To vprašanje so porotniki samo s 4 glasovi potrdili, z 8 glasovi pa zaničkali.

Istotako so zaničkali 4. glavno vprašanje, če je Pesek kriv, da je kot predsednik, to je kot član načelnstva »Ljubljanske posojilnice« koncem decembra 1924 v bilanci z dne 31. decembra 1924 vedoma podal napačne navedbe, s tem da je dal neopravičeno v njo postaviti 50.000 Din kot prejem blagajne in isti znesek kot vrnjeno posojilo »Slovenske premožekopne družbe« trditi znesek 250.000 Din kot vrnjeno posojilo »Slovenske premožekopne družbe« in isti znesek kot naložbo pri »Gospodarski pisarni«.

5. Glavno vprašanje, če je obdolženec kot predsednik »Jugoslovnske zavarovalne hranilnice« kot dolžnice več umikov malomarno povzročil njeno plačilno nezmožnost, posebno s tem, da je v dobi od 29. marca do 30. septembra 1926 lahkomiselno naložil v »Ljubljanski posojilnici« njenega denarja v znesku 305.269 Din sebi pa dal kredita 25.000 Din — so porotniki z osmimi glasovi potrdili.

6. Glavno vprašanje, če je obdolženec kriv, da je v dobi od 12. julija 1926 dalje z zvinitim prigrivanjem, da jih bo vzel v službo če vlože denar, odnosno z zvinitim trjevanjem, da sta »Ljubljanska posojilnica« in »Jugoslovnska zavarovalna hranilnica« zanesljiva denarna zavoda, ali pa z obljubo visokih obresti 20 oseb spravil v zmožnost; ali pa njih zmotno glede solidnosti obeh zavodov vporabil, radi česar naj bi na svoji imovini trpeli tisoč in devet tisoč presegaajočo škodo v skupni vsoti 393.243 Din.

To vprašanje ki je bilo najvažnejše, so porotniki s 7 glasovi potrdili, a s 5 zaničkali, torej je manjkalo samo en glas do tretjinske večine, vsled česar je bilo to vprašanje smatrati zanikanim.

Na podlagi tega krivdoreka porotnikov je bil Anton Pesek obsojen radi pregreška malomarne krivde po § 486 in § 480 kaz. zak. na

10 mesecev strogega zapor. Obdolženec je kazen že prestal

To in ono

Po Dempseyevem porazu

Dempseyev manager Flynn je izjavil zastopnikom tiska, da bo vložil protest proti sodniku, ki je prisodil zmago Tunneyu. Nekateri gledalci so baje ugotovili, da je Tunney v sedmem kolu ležal 15 sekund na tleh, ne da bi ga sodnik proglasil za poraženega knock out. Iz tega je razvidno, da sodnik ni bil na mestu. Tunneyevi pristaši ne taje, da je svetovni mojster ležal na tleh nad deset sekund, pravijo pa, da je sodnik ravnal prav, ko ga ni proglasil za poraženega. Dempsey sam pa odkrito priznava svoj poraz. »Chicago Herald« priobčuje njegovo izjavo, v kateri pravi, da pomeni spopad s Tunneyem konec njegove boksarske kariere. Dempsey priznava, da je Tunney večji mojster. Po njegovem mnenju je sodil sodnik popolnoma pravilno.

Kako strastno so zaverovani Američan v boks, pričajo smrtni slučaj, ki so se pripetili povodom spopada med Tunneyem in Dempseyem. Iz Newyorke poročajo, da so umrle vsled razburjenja tri osebe, ki so poslušale radio-poročila o spopadu. Kap jih je zadel v hipu, ko je prišla po radiju vest, da je v sedmem kolu Dempsey tako močno udaril Tunneya, da leži slednji že deset sekund na tleh. Vsled razburjenja je umrlo še pet oseb, tako da je zahteval match za svetovno prvenstvo osem človeških žrtev.

Legija izgubljenih

Čast onim neznanim vojakom, ki nosijo pod žgocim solncem Afrike na ramenih svoj dom, v srcu pa spominje na one čase, ko so bili še ljudje.

Tako pričena svojo knjigo angleški major P. Wren, ki je preživel svojo mladost v francoski tujski legiji in je zdaj izdal svoje spomine v knjigi pod naslovom »Beau Geste«. To delo je že posneto v filmu in se predvaja pod naslovom »Trdnjava mrtvih«.

Je li življenje vojaka tujske legije romantično? Ne, odgovarja Wren. Življenje v tujski legiji obstoja iz večih in pohodov. Vojake vodijo na večje in manevre dan za dnem, tako da se vračajo vsi onemogli in izčrpani. Poleg tega je legijonar nekaj obrtnik, ki mora biti obenem vedno pripravljen prijeti za puško. Vojaki v francoski tujski legiji morajo namreč opravljati poleg vojaške službe tudi vsa druga dela. Čim se vpiše v legijo, ga more rešiti sama smrt ali pa potek petletne pogodbe. Navadno si izbere vojak smrt, ki je hitrejša.

Wren se spominja nekega mladega Angleža, ki je v svoji naivnosti vstopil v tujsko legijo. Nekega dne se je vrnila legija iz napornih manevrov. Proti večeru je Anglež nabasal puško. Nato si je sezul čevlji na desni nogi in izjavil, da ne more več prenašati silnih muk. Vsa stotinja ga je opazovala, toda nihče se ni ganil. Nekdo je ironično pripomel:

nil, da je najbolje, ako si vtakne naboj kar v usta. Anglež ga je ubogal in nihče ni preprečil samomora, kajti vsi so mla-dega samomorilca razumeli. Danes me-ni, jutri tebi. Običajno izvrše vojaki tujske legije samomor na ta način, da se nabodejo sami na bajonet.

Največje muke povzroča vojakom francoske tujske legije nenasičen spolni nagon. Podčastniki ravnaajo z njimi tako kruto, da vidijo mnogi izhod iz neznoznega položaja samo v smrti. — Dezertacija se redko posreči, pa še v teh redkih primerih pomenja samo kratak odmor na poti v smrt.

Žrebanje loterije trgovske akademije v Ljubljani

nepriskilno 31. oktobra. Srečka Din 10. Dobitkov 885 od 50 do 100.000 dinarjev. — Poskusite srečo. Naročite takoj srečke.

Višek zlobnosti

Okrajno sodišče v Lipskem je nedavno razmotrivalo slučaj, ki je pač brez primere v zgodovini tamošnje sodne prakse. Ne gre morda za grd, bestialen zločin, roparski umor ali sadistične orgije, pač pa za nenavaden čin osvete.

Stranka, ki se je zagovarjala pred sodnikom, je bila obtožena radi »hudodelstva zlobnosti«. V neki hiši sta stanovali dve stranki in sicer v skupnem stanovanju, ločila so ju samo zaklenjena vrata. No in dogodilo se je, kar je sicer nekaj običajnega, da sta se stranki sprli. Sprli sta se tako hudo, da so bili prepripi na dnevnem redu, kar je končno razumljivo, če vpoštevamo, da sta bili obe stranki ženski. In ker tega spora le ni hotelo biti konec, je sklenila ena stranka, da se drugi krvavo osveti in sicer na ekstravaganen način.

Kot že omenjeno, so stanovanji ločila samo vrata. Skozi ključavnico je stranka k sosedu napeljala stekleno cevko, skozi katero ji je pošiljala — stenice, seveda žive. Kako je to napravila, kako je stenice spravila v cevko, ni znano.

To se je ponavljalo dan za dnem. In medtem, ko je uboga sosedka na vse načine preganjala zlobne živalice, otepavala dan za dnem preproge, čistila na vse kriplje stanovanje, zamašila sleherne razpoke in luknjice v zidu ter pokadila stanovanje, kar pa ni nič zaleglo, je njena nasprotnica sadistično uživala in se naslajala na mukah nesrečne sosedke, ki se je ponoči obupno premetavala po postelji ter preklinjala svet. Nekega dne pa je prizadeta sosedka iztaknila cevko in bila je baš priča — tako pišejo listi — kako je njena nasprotnica pihala stenice v njeno stanovanje.

Epilog se je odigral pred sodiščem, kjer je tožeča stranka predložila tudi corpus delikti, usodno cevko. Sodnik se je sicer smejal, toda zlobno stranko je obsodil na 14 dni zapor.

Popolnoma novo!

Produkcija 1927/28

Rdeči pirat

Veliki pustolovski film iz življenja gusarjev

V glavni vlogi dražestna **Mitred Harris - Chaplin** in najboljši filmski igralec slavni **Rod la Roque**.

Izven programa: Sava film, Ljubljana.

Sprevod narodnih noš na velesejmu in dirka avtomobilov na Ljubelju.

Predstave danes ob: 4., pol 6., pol 8., 9.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Šivalni stroji
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji »Adler«.

Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Kaysers«, »Styria«, »Waffenrad« (Orožno kolo).

Plešni stroji vedno v zalogi.

Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastojni in franko.

32/L

Ivan Jax in sin Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Hiromant

je prišel za kratko dobo. — Glede na roke in pove: prošlost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 10.—12. dopoldne in od 3.—7. popoldne.

— V. Timofijev, Ljubljana, »Hotel južni kolodvor«, soba št. 9/L.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarn »Evropa«).

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 72/L

Šivilja za perilo

išče delo; event. tudi na dom.

— Ponudbe pod »Šivilja/2105« na upravo »Slov. Naroda«.

Stara moška obleka

za srednjevelikega gospoda — napredaj. — Naslov pove upravo »Slov. Naroda«.

2130

Francoščino

in nemščino temeljito poučuje strokovno izprašana učiteljica. Sprejema od 1.—4. ure. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«.

Opremljeno sobo

(zračno) z električno razsvetljavo pod Rožnikom — oddam takoj solidnemu gospodu ali dijaku. — Ponudbe pod »Mirno/2155« na upravo »Slov. Naroda«.

Državni uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, več vseh pisarniških del — išče službo. — Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Uradnik/2153« na upravo »Slov. Naroda«.

Kupim hišo

eno ali dvodružinsko z vrtom v centru ali v bližini. — Ponudbe pod »Zmerna cena/2149« na upravo »Slov. Naroda«.

Blagajno

železno (Wertheim) kupim. — Ponudbe pod »Blagajna/2169« na upravo »Slov. Naroda«.

2169